

Schriftelijke vragen ex. Art. 47

16 mei 2023

Geachte leden van Gedeputeerde Staten,

Op 11 mei 2023 publiceerde de Raad voor de Leefomgeving en Infrastructuur (RLI) het rapport 'goed water goed geregeld'.¹ Hieruit blijkt dat de waterkwaliteit van zowel het grondwater als het oppervlaktewater (rivieren, sloten, kanalen en meren) niet aan de Europese normen voldoet.

De RLI concludeert dat met het huidige Nederlandse beleid de KRW-doelen in 2027 redelijkerwijs niet meer kunnen worden gehaald. De uitvoering van dat beleid wordt bovendien door een aantal factoren dusdanig belemmerd, dat de KRW-doelen ook na 2027 waarschijnlijk niet realiseerbaar zijn zonder aangescherpte beleidsaanpak.

Ook uit de eerste beoordeling van natuurdoelanalyses door de Ecologische Autoriteit, weliswaar nog niet uit onze provincie, kwam naar voren dat alle vier de onderzochte Natura 2000 gebieden te maken hebben met slechte waterkwaliteit.²

Naar aanleiding van bovenstaande heeft GroenLinks de volgende vragen aan het college van Gedeputeerde Staten:

1. Kunt u inzicht geven in de waterkwaliteit in de provincie Utrecht en of hierbij de Europese normen worden gehaald?
2. Bent u met ons van mening dat het ook in de provincie Utrecht van het grootste belang is dat de Europese normen in 2027 worden gehaald? Zo nee, waarom niet?

De RLI doet een vijftal aanbevelingen waarmee naar verwachting de doelen van de KRW alsnog gehaald kunnen worden, zij het waarschijnlijk later dan 2027.

1. *Zorg voor betere doorwerking van de KRW op alle relevante beleidsterreinen en tref hiervoor verplichtende maatregelen*
 2. *Maak alle onttrekkingen uit grond- en oppervlaktewater vergunning- of melding-plichtig en reserveer voldoende fysieke ruimte voor drinkwaterwinning*
 3. *Verminder de nutriëntenconcentratie in het grond- en oppervlaktewater door aanscherping van de mestregelgeving, zet instrumenten in voor de door het kabinet beoogde vermindering van de veestapel en verbeter de zuivering in rioolwaterzuiveringsinstallaties*
 4. *Laat de KRW-doelen doorwerken in de wetgeving voor gewasbeschermingsmiddelen, prioritaire stoffen, opkomende stoffen, medicijnenresten enzovoort*
 5. *Begin direct met het doorrekenen van alle maatregelen*
3. Kunt u inzicht geven hoe u voor de provincie Utrecht elk van de vijf aanbevelingen in de praktijk brengt of gaat brengen en hoe u Provinciale Staten hierover de komende jaren zal informeren?
 4. Kunt u dit inzicht per aanbeveling koppelen aan de plannen uit het 'Bodem- en Waterprogramma Provincie Utrecht 2022-2027'?

¹ [Goed water goed geregeld | Raad voor de leefomgeving en infrastructuur \(rli.nl\)](#).

² [Beter inzicht nodig, maar wacht niet met maatregelen voor herstel natuurgebieden - Ecologische Autoriteit](#)

GROENLINKS

5. Kunt u aangeven hoe bij het verbeteren van grond- en oppervlaktewater samengewerkt wordt met de waterschappen?
6. Hoe wordt met deze aanpak voorkomen dat door de slechte waterkwaliteit in onze provincie naast de natuur ook de landbouw en de bouw van huizen in de knel komen, vergelijkbaar met de stikstofcrisis?
7. Welke plek krijgen deze aanbevelingen in de gebiedsgericht aanpak, waarin de waterkwaliteit naast stikstof één van de belangrijke opgaven is?

In het 'Bodem- en Waterprogramma Provincie Utrecht 2022-2027' wordt aangegeven dat het onzeker is of alle waterkwaliteitsdoelen in 2027 gehaald zullen zijn.³ De RLI spreekt van een gebrek aan urgentiebesef.

8. Op welke wijze bent u voornemens om er voor te zorgen dat deze urgentie in onze provincie wel wordt gevoeld en dat de waterkwaliteit in provincie Utrecht in 2027 wel aan de Europese normen zal voldoen?
9. Wat is er aanvullend op de plannen uit het 'Bodem- en Waterprogramma Provincie Utrecht 2022-2027' nodig om invulling te geven aan deze urgentie?

Eind 2022 is zijn Provinciale Staten geïnformeerd over het onderzoek naar de grondwaterkwaliteit in natuurgebieden in de provincie Utrecht.⁴ Een van de belangrijkste conclusies was dat: *voor de SOM-dithiocarbamaten de KRW-norm wordt overschreden. Hier lijkt verwaaiing ('drift') een oorzaak maar ook een route via oppervlaktewater kan niet helemaal worden uitgesloten. Niet duidelijk is welke stof(fen) precies voor de gevonden concentraties zorgt, wat het moeilijker maakt de bron te achterhalen.*

10. Wat heeft u gedaan of bent u voornemens te doen om de bron te achterhalen en de overschrijding van deze norm zo snel mogelijk te stoppen?

De aangekondigde vervolgacties zijn dat monitoring van grondwaterkwaliteit een meer vast onderdeel zal gaan worden van de monitoring, dat de provincie proactief is in het volgen van nieuwe onbekende stoffen en dat de resultaten van het onderzoek zullen worden gedeeld met de overige provincies en opgenomen worden in de landelijke rapportage grondwaterkwaliteit die de provincies gezamenlijk gaan opstellen.

11. Bent u het met ons eens dat naast deze vervolgacties ook actief ingrijpen nodig is om de grondwaterkwaliteit in natuurgebieden te verbeteren? Zo ja, hoe gaat u dit, in lijn met de RLI aanbevelingen, voor alle Utrechtse natuurgebieden vormgeven? Zo nee, waarom niet?

In april publiceerden Natuur & Milieu, de Parkinson Vereniging, de FNV en een brede coalitie van maatschappelijke organisaties het 'Maatschappelijk Manifest Bestrijdingsmiddelen'.⁵ Hieruit blijkt dat het gebruik van bestrijdingsmiddelen een groot risico vormt voor mens, dier en milieu. Veel van deze bestrijdingsmiddelen komen door af- en uitspoeling in het grond- en oppervlaktewater terecht.

12. Kunt u inzicht geven hoe het gebruik van bestrijdingsmiddelen is in de provincie Utrecht en welk effect dit heeft op de kwaliteit van het grond- en oppervlakte water?
13. Bent u het met ons eens dat het gebruik van bestrijdingsmiddelen, vanwege de grote risico's voor mens, dier en milieu, moet worden beperkt? Zo ja, hoe gaat u dit, in lijn met de adviezen uit het manifest, in de provincie Utrecht vormgeven? Zo nee, waarom niet?

Wij zien uw antwoorden met belangstelling tegemoet.

³ [Bodem- en waterprogramma provincie Utrecht 2022-2027 | provincie Utrecht \(provincie-utrecht.nl\)](#)

⁴ [Memorandum toeliuchting rapportage grondwaterkwaliteit natuur \(provincie-utrecht.nl\)](#)

⁵ [Manifest-Bestrijdingsmiddelen.pdf \(natuurenmilieu.nl\)](#)

GROENLINKS

Met vriendelijke groet,

Erwin Virginia
GroenLinks